

Vola Kerekere Ni Koro Me Baleta Na Dauveiqaravibole ni 'Peace Corps' (2022 – 2024)

✦ YASANA KO ----- ✦

✦ *Me vakaleweni ka soli ki na nomuni Valenivolavola ena gauna totolo taudua ka kakua ni sivia na 4 na macawa mai na kena vakaleweni.*

Ai Kau Ni i Tukutuku

E sa dolava tu oqo na *Peace Corps Fiji* mo ni kerea yani e dua na nomuni *Peace Corps* Volunteer se Dauveiqaravibole.

E ra na yaco tiko mai ena mua ni yabaki oqo 2023, e 40 na Dauveiqaravibole vou ka namaki me vica vei ira me ra na mai veiqaravi ena yasana vakaturaga ko Tailevu, ka me yabaki rua yacova na 2024 - 2025.

E namaki ni na levu sara na veikorokoro era na kerekere mai la, e na vakaliuci vakabibi na veikoro era vakalewena vakavinaka ka taura na gauna me ra veivosakitaka vata na nodra na cakacaka vata kei na nodra Dauveiqaravibole. Sa kerei mo ni vakalewena vakadodonu na i vola ni kerekere oqo ka me saumi kece na veitaro e lavaki. Ke tu e so na vakatataro, ni qai raica na "Taro Dau Tarogi Wasoma" se Nai Vola Dusidusi (Handbook) nodra na iToko ni Dauveiqaravibole. Ia, ke se sega ni saumi vakavinaka na nomuni taro, e rawa ni ko ni veitaratara vakadodonu kei na dua vei iratou na ***Peace Corps Program & Training Specialist*** oqo: **Luse Kuruyawa – talevoni 7770910, Lorima Hansen - talevoni 777-0997, Kelera Wilson – talevoni 7770907**

Tukutuku Baleta na Koro

Yaca ni Koro: _____

Yaca ni Tikina: _____

✧ Wiliwili ni lewe ni Vanua: _____

✧ Turaga: _____

✧ Marama: _____

✧ Taba Gone (15-35): _____

✧ Gone Lalai (0-14): _____

Sa bau dua oti na nomuni Dauveiqaravibole ni *Peace Corps*? *Io se* *Sega*

✧ Ke dina, e kerei mo ni vola mai na yacana kei na yabaki e a veiqaravi voli kina ena nomuni koro.

E bau yaco e so na butako / basu vale, kucu se basulawa tale eso ena loma ni tikotiko se vanua voleka ena lima na yabaki sa oti?

Io se *Sega*

✧ Sa kerei mo ni qai vakamacalataka mai:

Sa bau yaco na vakacaca ni leqa tubukoso ena loma ni nomuni tikotiko ena lima na yabaki sa oti?

Io se *Sega*

Sa kerei moni qai vakamacalataka mada na vei leqa tubukoso ka vaka kina ke tiko e dua na i tuvatuva (Disaster Plan) ni leqa tubukoso:

Na Vakavure i Lavo kei na Kena Tuvalaki Vakamatau

A sa bau vakaitavi ena cakacaka ni veivakatorocaketaki na nomuni koro ena lima na yabaki sa oti?

✧ Kerea mo ni qai tuva mai vakamatata me vaka; na vakavinakataki ni valenisoqo se duri e dua na porokaramu ni vuli me baleti ira na gonevuli e nakoro, ka so tale:

E tiko e dua na i Tuvatuva ni Veivakatorocaketaki (Development Plan) ni nomuni Koro? Ke se sega, o ni lalagotaka tiko me dua na nomuni?

Na cava e so na i yaubula e tu e na nomuni koro ka rawa ni vakayagataki ena cakacaka ni veivakatorocaketaki vakailavo me vaka; na vei vuata ni vanua, dau ni talitali, vanua ni sara- vanua, vakayagataki ni qoliqoli, kei na so tale.

Na Vale ni Dauveiqaravibole

E gadreva na Peace Corps me na i tavi ni vei koro yadua me na vakarautaka e dua na vale me tiko kina na Dauveiqaravibole e na gauna ni nona veiqaravi. Na vale e vakarautaki me na vakakoto na vei tuvatuva oqo:

- ❑ **Kena i taratara:** me vale e toka vakai koya ka tara vakavinaka. Me tiko e dua na rumu ni moce, dua na rumu ni vagalala kei na kana, valenisili kei na valelailai ka me nona vakatabakidua ga na Dauveiqaravibole
- ❑ **Vanua e tiko kina:** Me tiko e loma ni koro ka rawa ni rogoci se raici e dua e tiko e vale mai vei ira na veivale e tiko wavalita.
- ❑ **Valelailai / Valenisili:** E dodonu me tiko e dua na valenisili kei na valelailai dre se valelailai sova-wai savasava. E uasivi ke rau sema mai kina vale-levu ia ke sega, me kua ni sivia e 10 na mita mai na vale-levu.
- ❑ **Delavuvu kei na Buturara:** Me kakua ni turu na delavuvu ni vale. Na buturara me taudei ka me tauvata vakavinaka.
- ❑ **Wai:** Me tiko e dua na i vurevure ni wai tudei e savasava ka voleka. Ke dau maca wasoma na wai, me tiko na taqe se dramu ni wai me dau maroroi kina na wai.
- ❑ **Waluvu Se Ualuvu:** Na vale me kakua ni tiko e na vanua dau luvu wasoma vakabibi ena loma ni lima na yabaki sa oti.
- ❑ **Sausaumi:** Na vale e vakarautaki e na sega ni lavaki me saumi ia e na tu vakarau na Dauveiqaravibole me saumi bili ni livaliva, se wai kei na so tale na ka me baleti koya.
- ❑ **Yaya ni vale:** E kerei me vakarautaki talega e dua na loga, dua na teveli, rua na kena i tabetabe kei na wa ni vakacoka i sulu se vanua ni vakamamaca i sulu

Veika me nanumi: Na Peace Corps ena vakarautaka na wa-lawalawa kaukamea kei na loka ni katuba ke se bera ni vakarautaki tu me vaka e gadrevi vakacakacaka. Na veika kece tale eso me baleta na vale ena gadrevi me i tavi ni nomuni koro.

E vakabauta na Peace Corps ni kena vakarautaki e dua na vale e sotava na i vakatagedegede kece ni valenivolavola ka bau kina ni sega ni saumi, e sa bau i tavi levu. Ia, oqo e i takele bibi ni nodra na la'ki veiqaravi yabaki rua yani na Dauveiqaravibole.

E dodonu me sa vakarau tu na veika taucoko me baleta na vale ena tikinisiga ko ni sa lokuca vata kei na valenivolavola ni Peace Corps. Kevaka e sega ni yacova na i vakatagedegede e gadrevi, e sa na kena i balebale ni sa na sega ni na lesi yani vei kemuni e dua na Dauveiqaravibole.e na yabaki oqo.

E kerei mo ni vakalewena e ra na i tukutuku me baleta na vale ko ni vakarautaka me mai tikona na Dauveiqaravibole ka vaka kina e dua tale me kena i karua kevaka e sega ni mani taucoko na i tuvaki ni matai ni vale:

Vale ni Dauniveiqaravibole: Kena i Matai

❖ Yaca ni taukei ni Vale: _____

❖ Naba ni talevoni: _____

- ✧ Me saini na i taukei ni vale ni vakadonuya me solia nona vale me tiko kina na Dauveiqaravibole me rua na yabaki ka sega ni saumi:

- ✧ Ke sega ni rawa ni saini na i taukei ni vale, me na saini tale e dua ena vukuna ia ka me vola talega na yacana, kei na nona veiwekani kei koya e taukena na vale.

Yacana: _____ ✧ Saini: _____

Nona veiwekani kei taukei ni vale: _____

- ✧ O vakabauta ni na rawa taucoko na veika e gadrevi kina vale e na siga sa lokuci?
_____ lo se Sega

- ✧ E rawa ni raici ka rogoci e dua e tiko e vale mai vei ira na tiko vakavolivolita?
 lo se Sega

- ✧ E tiko na livaliva se “solar” e vale? lo se Sega

- ✧ E dua tiko na vurevure ni wai tudei ena loma ni vale? lo se Sega
Ke sega kerea mo ni vakamacalataka:

Vale ni Dauniveiqaravibole: Kena I Karua Ka Tu Vakarau Ke Sa Sega Na i Matai

- ✧ Yaca ni taukei ni Vale: _____ ✧ Talevoni: _____

- ✧ Me saini na i taukei ni vale ni vakadonuya me solia nona vale me tiko kina na Dauveiqaravibole me rua na yabaki ka sega ni saumi:

- ✧ Ke sega ni rawa ni saini na i taukei ni vale, me na saini tale e dua ena vukuna ia ka me vola talega na yacana, kei na nona veiwekani kei koya e taukena na vale.

Yacana: _____ ✧ Saini: _____

Nona veiwekani kei taukei ni vale: _____

- ✧ O vakabauta ni na rawa taucoko na veika e gadrevi kina vale e siga sa lokuci?
_____ lo se Sega

- ✧ E rawa ni raici ka rogoci e dua e tiko e vale mai vei ira na tiko vakavolivolita?
 lo se Sega

- ✧ E tiko na livaliva se “solar” e vale? lo se Sega

- ✧ E dua tiko na vurevure ni wai tudei ena loma ni vale? lo se Sega
Ke sega kerea mo ni vakamacalataka:

E tiko tale e so na i tukutuku me baleta na vale? Me qai vakamacalataki toka e ra.

Veitaratara E Na Talevoni Veikauyaki

Sa kerei mo ni toqa se biaulivaliva cava ni veitaratara e ciqomi rawa ena veivanua oqo:

- ✧ Loma ni vale nei koya na Dauveiqaravibole
 - Digicel
 - Vodafone
 - Inkk

- ✧ Loma ni koro
 - Digicel
 - Vodafone
 - Inkk

Ke mani sega ni rawa na veitaratara, na sala ni veitaratara cava tale beka e tiko ena loma ni koro se tikotiko voleka eda rawa ni veitaratara mai kina me vaka; na talevoni dabe (Easytel), Raitio walesi (RT), kei na Talevoni sema kina Siteseni-ni-maliwalala (Satellite Phone)? Sa kerei mo ni vakamacalataka mai vakaituvatuva kei na kena naba.

¹iToko ni Dauniveiqaravibole

Ko ira na itoko ni Dauniveiqaravibole era uto ni cakacaka ena bula vaka Peace Corps. E nodra i tavi me ra dau veituberi vei koya na Dauveiqaravibole ena nona vakaveiwekanitaki kei ira na lewe ni koro ka vakauqeti ira talega na lewe ni koro me ra vakaveikilaitaki ira vei koya. E nodra i tavi talega me ra vukei koya na Dauveiqaravibole ena veika tale eso e gadreva me vukea na nona veiqaravi.

E ka bibi na nodra i tavi na iToko ni Dauniveiqaravibole ena nona duavata, ka cakacaka vata kei koya na Dauveiqaravibole ena nodrau tokona vata na rawati ni i tuvatuva ni veivakatorocaketaki ena koro.

E gadreva na Peace Corps me lesi e tolu na iToko ni Dauniveiqaravibole me vakataka na Turaganikoro, Liuliu ni Soqosoqo ni Marama, kei na Liuliu ni Tabagone. O ira na veiliuliu oqo me ra na vukea na nodra tuberi kei na nodra vakauqeti na lewe ni vanua me ra cuqena na cakacaka ni veivakatorocaketaki.

E kerei mo ni qai vakatakila mai na tolu na yaca kei na nodra naba ni talevoni koya o ni nanuma me digitaki. Me ra na qai saini talega me vakatakila na nodra tu vakadonuya me ra dauniveitokoni tiko vei koya na Dauniveiqaravibole:

¹ Oqo o ira era iToko se tokona na cakacaka ni Dauveiqaravibole. E ra cakacaka vata kei na Dauveiqaravo e na koro e na veicakacaka e so me vaka na nodra veivakavulici vata kei na Dauveiqaravibole, kei na so tale.

1. Turaga ni Koro: _____ ✧ Saini: _____
Talevoni #: _____
2. Liuliu ni Marama: _____ ✧ Saini: _____
Talevoni #: _____
3. Liuliu ni Tabagone: _____ ✧ Saini: _____
Talevoni #: _____

O cei vei iratou na tolu na iToko ni Dauniveiqaravibole oqo o ni nanuma me nona iliuliu na Dauniveiqaravibole? Oa, o koya me na dau tukutuku tiko vua kevaka ena dau via biuta na koro o koya na Dauveiqaravibole se me lai moce tani tale ena dua na vanua?

Turaga ni koro

Liuliu ni Marama

Liuliu ni Tabagone

Na Veisoqosoqo E Na Koro

Na Dauveiqaravibole e ra dau cakacaka vakavoleka kei ira na veisoqosoqo e so ena tuvalaki ni cakacaka, veitokoni ni vuli veituberi kei na cuqeni ni cakacaka ni veivakatorocaketaki.

E kerei mo ni qai vola mai e tolu na yaca ni soqosoqo e na nomuni koro e ra gadreva me ra cakacaka vata kei na Dauveiqaravibole. Oqo e wili kina na i Soqosoqo ni Marama, Soqosoqo ni Taba Gone, Soqosoqo ni Veivakatorocaketaki, Soqosoqo ni Lotu, se Soqosoqo Taukeni-vata (Cooperatives). Ke sega ni yacova na tolu, ia me volai ga mai na kena i wiliwili e tiko rawa.

1. Yaca ni soqosoqo: _____ ✧ Vica e lewena: _____

Ke soqosoqo ni Marama se Taba Gone, e ra sa vakaivolataki se *register* oti e na Tabacakacaka ni Marama / Taba Gone? Io se Sega

Yaca i koya na i Liuliu: _____ ✧ Saini: _____

Talevoni: _____ ✧ O ni vakadonuya mo ni cakacaka vata kei na Dauveiqaravibole ena tuvalaki kei na cicivaki ni vuli se veituberi me baleta na:

- Navuci vakavuku ni tuvatuva ni veivakatorocaketaki
- Vakavure i lavo
- Vakayagataki vakavuku ni i lavo
- Io se Sega

2. Yaca ni soqosoqo: _____ ✧ Vica e lewena: _____

Ke soqosoqo ni Marama se Taba Gone, e ra sa vakaivolataki se register oti e na Tabacakacaka ni Marama / Taba Gone? Io se Sega

Yaca i koya na i Liuliu: _____ ✧ Saini: _____

Naba ni Talevoni: _____ ✧ O ni vakadonuya mo ni cakacaka vata kei na Dauveiqaravibole ena tuvalaki kei na cicivaki ni vuli se veituberi me baleta na:

- Navuci vakavuku ni tuvatuva ni veivakatorocaketaki
- Vakavure i lavo
- Vakayagataki vakavuku ni i lavo
 - Io se Sega

3. Yaca ni soqosoqo: _____ ✧ Vica e lewena: _____

Ke soqosoqo ni Marama se Taba Gone, e ra sa vakaivolataki se 'register' e na Tabacakacaka ni Marama / Taba Gone? Io se Sega

Yaca i koya na i Liuliu: _____ ✧ Saini: _____

Naba ni Talevoni: _____ ✧ O ni vakadonuya mo ni cakacaka vata kei na Dauveiqaravibole ena tuvalaki kei na cicivaki ni vuli se veituberi me baleta na:

- Navuci vakavuku ni tuvatuva ni veivakatorocaketaki
- Vakavure i lavo
- Vakayagataki vakavuku ni i lavo
 - Io se Sega

E kerei mo ni vola mai na yaca kei na i wiliwili ni vei soqosoqo tale e so ke mani tu ena nomuni koro:

Rai Lesuvi Ni Sa Donu Nomuni Tukutuku

Sa kerei mo ni rai lesuva tale ni sa saumi vakavinaka taucoko na taro kece.

- Au vakadinata ni dina taucoko na i tukutuku kece keimami vakalewena.
- Au kila ni kevaka e sega ni vakarautaki vakavinaka taucoko na gacagaca ni vale ni Dauveiqaravibole e na siga sa lokuci oti kei na valenivolavola ni Peace Corps, e sa kena i balebale ni na sega ni rawa ni na lesi mai ki na neitou koro e dua na Dauveiqaravibole e na yabaki oqo.
- Au kila ni ko ira na Dauveiqaravibole era rawa ni ra i taba gone se ra i taba qase, e rawa ni vakaleqai tu e so na i tuvaki ni yagodra ka ra wakawati eso ka so tale era se sega, ka ra dudui i rairai, duidui roka ia, e ra matataka na veimata tamata duidui mai na vei yasai vuravura ka ra sa lewe ni vanua ko Amerika.

- ❑ Au kila ni ko ira na Dauveiqaravibole era sega ni mai veiliutaki se kauta mai na i lavo. Ia e ra na cakacaka vata kei ira na neimami lewe ni koro me ra vukea na navuci vakavuku ni tuvatuva ni veivakatorocaketaki, na vakavure i lavo kei na kena vakakayagataki vakavuku. Au na segata me'u na dau vakamatatataka vei ira neitou lewe ni koro na rai ni veiwekani vou oqo.

Ke mani tu na vakatataro tale eso, e rawa ni ko ni veitaratara kei na *Peace Corps Program & Training Specialist* ka volai toka ena i matai ni taqa ni veva ni Form oqo se ni qiri vakadodono ki na Valenivolavola liu ni Peace Corps ena naba 331-7505

Yaca i koya ka vakalewena na i vola-kerekere oqo: _____

Nona i tutu ena koro: (*Turaga ni Koro, se so tale.*): _____

Saini: _____ Tikinisiga: _____

Vinaka!

✧ **Me kau sara vakatotolo ki na nomuni Valenivolavola ni Yasana ena gauna totolo taudua se ke ko ni gole mai Suva, me mai biu ena Valenivolavola ni Peace Corps ena 24 Saint Fort Street.**